

Návrh výuky

Koncentrační tábor Flossenbürg: Jak se zacházelo s historií tábora?

Modul 3: Diskuzní fórum

V rámci třetího modulu „Diskuzní fórum“ se mají žáci na základě novinových článků a projevů o bývalém koncentračním táboře Flossenbürg pokusit vžít do role různých zájmových skupin, které se podílely na přeměně areálu tábora. Měli by se pokusit porozumět motivům jejich jednání a tyto motivy obhájit vůči jiným názorům.

o Místo konání: škola nebo vzdělávací centrum

o Čas: 2 - 4 vyučovací hodiny

o Materiál: novinové články, projevy

o Věková skupina: vyšší stupeň gymnázia

o Projekt je zaměřen na práci s písemnými prameny a multiperspektivitu -> interaktivní prezentace prostřednictvím hry s přidělenými úlohami

1. Úvod do tématu

Učitel ukáže žákům dvě fotografie, na kterých je areál tábora v květnu 1945 a v dnešní podobě a které dobře dokumentují výstavbu rodinných domů na místě bývalých vězeňských baráků. Z následující diskuze by měla vyplynout otázka, jaké argumenty lze najít pro a proti zástavbě a přeměně areálu bývalého koncentračního tábora.

Další možný úvod do tématu:

Ukázka z projevu bývalého vězně Vittore Bocchetta u příležitosti otevření nové stálé expozice v Památníku Flossenbürg 22. července 2007:

„Proč bychom si měli dnes po 63 letech (...) připomínat tuto dobu, toto místo? Pomůže to, abychom se vyvarovali opakování? Pomůže to utěšit naši bolest? Pomůže to k odpuštění?“

2. Výklad

Podle stavu dosavadních znalostí vyloží učitel dějiny areálu tábora po roce 1945. Pomůže mu k tomu časová osa, kterou nalezne mezi materiály.

3. Práce s textem

Učitel žáky uvede do následující situace:

Bývalí vězni koncentračního tábora požadují, aby byla plocha s rodinnými domy začleněna do areálu Památníku jako další památné místo.

K této situaci by měli žáci ve čtyřech pracovních skupinách najít argumenty a připravit stanoviska. Každá skupina reprezentuje jednu ze čtyř různých zájmových skupin, které se podílely na přeměně areálu bývalého koncentračního tábora: obyvatelé Flossenbürgu, místní politici, pracovníci Památníku a bývalí vězni.

Každá skupina si určí jednoho mluvčího, který bude během diskuze zastávat stanovisko skupiny. Z toho důvodu se budou žáci na základě návodných otázek zabývat novinovými články a projevy, které odrážejí různé pohledy jednotlivých zájmových skupin a které pomohou vyzbrojit mluvčího argumenty do diskuze. Jednotlivé skupiny si připraví do diskuze úvodní stanovisko k situaci a zformulují si případné otázky na ostatní zájmové skupiny.

4. Diskuze

Všichni čtyři mluvčí společně s učitelem v roli moderátora vytvoří ve třídě diskuzní fórum. Moderátor uvede účastníky diskuze do problému, mluvčí jednotlivých skupin diskuzi otevrou úvodními stanovisky. Moderátor řídí diskuzi a dbá na vyváženost. Zároveň vyzývá žáky, kteří tvoří publikum, aby jednotlivým mluvčím kladli otázky nebo je podpořili dalšími argumenty. Cílem diskuze by mělo být shodnout se na společném řešení problému.

5. Vyhodnocení

Učitel se žáky následně diskuzi ústně vyhodnotí, přičemž navazuje na motivy jednání jednotlivých zájmových skupin. Měl by zdůraznit, že každý z nabízených pohledů má své opodstatnění. Rozebrat by se měly i další při diskuzi vzniklé otázky nebo jiné důležité body.

Za domácí úkol je případně možné zadat vytvoření fiktivního dopisu na základě argumentů jednotlivých zájmových skupin, který by byl adresován starostovi Flossenbürgu nebo řediteli Památníku.

Materiály:

srovnávací fotografie na úvod do tématu: vězeňské ubikace v květnu 1945, pohled ze stejného stanoviště v roce 2008

kartičky s přidělenými úlohami pro rozdělení do skupin

novinové články a projevy s návodnými otázkami pro jednotlivé skupiny:
obyvatelé Flossenbürgu, místní politici, pracovníci Památníku a bývalí vězni

pro všechny: časové osa Flossenbürg po roce 1945

Popis modulu si můžete stáhnout také ve formátu pdf.